

DYJAMETER (52) *sb m*

Zawsze dia-.

a oraz pierwsze e jasne; drugie e z zapisów nie kreskujących.

sg *N* dyjiameter (19). ◇ *G* dyjiametru (14). ◇ *A* dyjiameter (8). ◇ *pl N* dyjiametry (2). ◇ *A* dyjiametry (2). ◇ (*lat.*) dyjiametrum (7).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

1. *geom. Średnica koła* [*diameter, vel diametrus ... Latine dimeciens – prosta a rowno dzieląca linia, którą jako cyrkiel okoliczność albo inszy kształt bywa w prawą miarę dzielón Mącz 84d; diameter – linia, która równo przecina cyrkieli w sferze Calep; linija przez pośrzodek koła, gałki puszczone – diametros, diameter Cn*] (28) : *Diameter* iest *Linea* prosta/ która od iednego brzegá idzie do drugiego przez pośrzodek/ to iest/ przez *Centrum*. dzieląc koło ná dwie rowné części. *GrzepGeom D3v*; Ale do mierzania Koła/ naprzod potrzebá iest wiedzić/ iáko wielka iest *Diameter*. *GrzepGeom H3v*; *Diameter* tedy naprzod zmierzysz iáko wielki iest/ á ztąd zaśię dowiesz iye iáko wielka iest *Circumferentia*: ábowiem *Circumferentia* iest tak wielka/ iáko trzy Diámetry/ y siódma część Diámetru bez máłego kątká *GrzepGeom H3v*; Tákże téż/ gdzie Koło będzie mieć *Diametrum* ná czternaście łokci/ tám *Circumferentia* będzie mieć trzy kroć czternaście *GrzepGeom H4, D3v [2 r.], D4, H3v [2 r.], H4 [2 r.], H4v [3 r.]* (28).

2. *geom. Przekątna* (24) : inżych *Figur* co łrony rowné/ y kąty rowné máią/ [...] tych takowych *Diameter* iest *Linea* prosta/ która przez pośrzodek ich idzie/ a kończy iye ná obie łronie w kąciách náprzeciw łobie leżących/ *Figurę* ná dwie rowné części dzieląc. *GrzepGeom D3v*; A iestliżeby takowé *Figury* kołem były okrażoné/ tedy ich *Diameter* póydzie przez pośrzodek koła/ to iest/ przez *Centrum*: á brzegiem koła po obu łtronách będzie iye kończył. *GrzepGeom D4*; Dowiedziawszy iye iáko wielki iest *Diameter*, to iest *Linea*, która wżytek Kwádrat od kąta do kąta ná dwie rowné części dzieli. Tego Diámetru mówię połowicę wiedź ná wżytek *Diameter*. *GrzepGeom F3*; Vczyń *Diametrum* od kąta do kąta/ ktory *Rombum* będzie dzielić ná dwoię: y drugi zaśię *Diametrum* z drugiey łrony od kąta do kąta/ ták że ty dwa Diámetry na krzyż póyda. *GrzepGeom G4v*; iestli Koło ma *Diameter* ná ósm łokiet/ vczyń Kwádrat/ tylko coby miał *Diametrum* ná dzieięści łokiet. *GrzepGeom Iv, F3 [2 r.], F3v [2 r.], F4 [2 r.], Gv [2 r.], H [2 r.]* (24).